

Archeologienota

Gent, Muinkkaai 59

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	1
2	Gemotiveerd advies.....	2
2.1	Datering en interpretatie onderzoeksterrein	2
2.2	Waardering archeologische vindplaatsen	2
2.3	Impactbepaling	2
2.4	Bepalingen van de maatregelen	3
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	3
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	3

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Gent Muinkkaai 59
Ligging	Muinkkaai 59, (Gent) Gent, Oost-Vlaanderen
Kadaster	GENT AFD 4 SECTIE D Perceel: 2713P2
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2020-0255
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (2020B50)
Bewaarplaats archief	Stadsarchief De Zwarte Doos

Actoren

Auteur	Lien Van der Dooren
Betrokken actoren	Lien Van der Dooren (Erkenningsnummer: 2019/00016) Robrecht Vanoverbeke (Archeoloog)
Betrokken derden	Dienst Stadsarcheologie Gent (Geert Vermeiren en Marie Anne Bru)

Plangebied

Oppervlakte plangebied	380 m ²
Kartering gewestplan	Woongebieden met culturele, historische en/of esthetische waarde

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Het plangebied situeert zich binnen de Muinkmeersen, een voormalige drassig gebied gelegen tussen de Muinschelde en het Oud Scheldeken, ten zuiden van het historisch centrum van Gent. Het plangebied behoort vanaf de 10de eeuw tot 1796 toe tot de Sint-Pietersabdij die zich ten westen van de Muinkmeersen situeert, op het de hoger gelegen Blandijnberg. Vanaf 1269 maken de Muinkmeersen deel uit van de stad. Zeker vanaf de 16de, maar mogelijk reeds vanaf de late middeleeuwen situeren zich langsheen de Muinschelde enkele huizen. Waaronder één binnen de grenzen van het plangebied.

Tot de 19de eeuw werden de Muinkmeersen hoofdzakelijk gebruikt als bleekweide. Pas vanaf de 19de eeuw werden chemicaliën gebruikt bij het bleken van textiel en werden bleekweides overbodig. Zo ook werden de Muinkmeersen opgenomen binnen de verdere urbanisatie van de stad, waarbij in deze buurt de bouw van het Zuidstation in 1837 een grote motor was. In 1851 werden de nog onbebouwde delen van de voormalige meersen in gebruik genomen als dierentuin. De huidige bebouwing ter hoogte van het plangebied dateert vermoedelijk uit 1878. Toen werden zowel de oost- als westzijde van het plangebied voorzien van een burgerwoning. Na de sluiting van de zoo aan het begin van de 20ste eeuw werden de omliggende gronden verder verkaveld. Naast de bouw van diverse burgerwoningen en appartementen, deden ook enkele arbeiderswijken hun intrede in het gebied. Vermoedelijk werd het gebied naar aanleiding van de verkavelingen opgehoogd, maar daar bestaan geen directe bewijzen voor.

Het bodembestand van het projectgebied is op verschillende plaatsen volledig verstoord door ingrepen in het landschap in de 19de en 20ste eeuw. De huidige bebouwing op de westelijke helft van het perceel is namelijk volledige (ca. 89 m²) onder keldert tot een diepte van min. 170 cm onder het maaiveld. Wanneer de bewoning ter hoogte van de oostzijde gesloopt werd, kon niet achterhaald worden, ook de aan-/of afwezigheid van een kelder verdieping ter hoogte van deze zone kon niet bevestigd worden. Maar vermoedelijk heeft de bouw van de voormalige 19de-eeuwse burgerwoning tot zekere diepte verstoring teweeg gebracht, ook de sloopwerken en de aanleg van verharding zullen enige verstoring met zich mee hebben gebracht. Of het plangebied al dan niet opgehoogd werd in de 19de- of 20ste eeuw kon niet met zekerheid bevestigd worden. Wel hebben boringen in de directe omgeving tot een diepte van 150 cm onder het maaiveld (historische) verstoring-/ophogingspakketten gedetecteerd. Vanaf een diepte van 150 cm onder het maaiveld werd een pakket blauwgrijze klei met plantenresten aangetroffen, wat zou wijzen op natte afzettingscontexten. Vermoedelijk gaat het hier zelfs om mogelijke rivierafzettingen.

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

Net omwille van de summiere bewoning ter hoogte van het meersengebied zou archeologische informatie over middeleeuwse (en eventueel oudere) bewoning ter hoogte van het plangebied een mooie aanvulling zijn op de ontstaansgeschiedenis van de gebied.

2.3 Impactbepaling

Omwille van Art 5.4.2, 2° van het Onroerenderfgoed Decreet, dient voor de impactbepaling enkel rekening te worden gehouden met LOT2 (ca. 160 m²). Omwille van de een vergunningsaanvraag binnen het kader van een verkaveling, dient ter hoogte van deze verkaveling te worden uitgegaan van een volledige verstoring.

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

De aan-of afwezigheid van een archeologische site kon op basis van de resultaten niet met zekerheid bepaald worden. Op basis van historische cartografie lijkt het plangebied vanaf de 16de eeuw bebouwd te zijn, mogelijk met oudere voorgangers. Voor oudere perioden zijn geen directe of indirecte aanwijzingen gevonden. Maar omwille van de landschappelijke ligging binnen de alluviale vlakte van de Schelde wordt de kans op het aantreffen van bewoningssporen daterende van voor de vroege middeleeuwen eerder klein geacht.

Net omwille van de summiere bewoning ter hoogte van het meersengebied zou archeologische informatie over middeleeuwse (en eventueel oudere) bewoning ter hoogte van het plangebied een mooie aanvulling zijn op de ontstaansgeschiedenis van de gebied. Maar omwille van de beperkte oppervlakte van het terrein (enkel LOT2 zal onderhevig zijn aan ingrepen in functie van het bouwrijp maken van het terrein, ca. 160 m²) en het eerder lage archeologische potentieel van LOT2 (de bewoning situeerde zich immers meer naar het westen toe van het plangebied), is het potentieel op kennisvermeerdering van verder archeologisch (voor)onderzoek ter hoogte van deze zone eerder laag.

Indien archeologische sporen *in situ* aanwezig waren ter hoogte van LOT2, zijn deze mogelijk reeds vernietigd door de bebouwing daterende uit 1878. Indien de voormalige 19de-eeuwse bewoning geen verstoringen tot een diepte van 150 cm onder het maaiveld te weeg heeft gebracht, zal potentiële kennis een erg fragmentair beeld opleveren omwille van de beperkte oppervlakte van ca. 160 m².

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

Volgens de beslissingsboom voor verder archeologisch vooronderzoek is er onvoldoende informatie over de aan- of afwezigheid van een archeologische site. Maar het kennispotentieel van verder archeologisch (voor)onderzoek kon voldoende bepaald worden. Verder vooronderzoek is bijgevolg niet aangewezen en wordt niet geadviseerd door BAAC Vlaanderen.